

Теремецький В. І.

доктор юридичних наук, доцент,
Тернопільський національний економічний університет, Україна;
e-mail: vladvokat333@ukr.net; ORCID ID: 0000-0002-2667-5167

Ігонін Р. В.

доктор юридичних наук, доцент,
Національне агентство з питань запобігання корупції, м. Київ, Україна;
e-mail: carlobambini17@gmail.com; ORCID ID: 0000-0003-3660-4036

Прийма С. В.

кандидат юридичних наук,
Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого,
м. Харків, Україна;
e-mail: svpriym@gmail.com; ORCID ID: 0000-0003-2011-9175

Антонова О. Р.

кандидат наук з державного управління,
Таврійський національний університет ім. В. І. Вернадського,
м. Київ, Україна,
e-mail: elenrostan20@ukr.net; ORCID ID: 0000-0002-6575-7915

ФОНД ГАРАНТУВАННЯ ВКЛАДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ ЯК СУБ'ЄКТ КОНТРОЛЮ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ БАНКІВ В УКРАЇНІ

Анотація. Досліджено особливості регуляторної діяльності Фонду гарантування вкладів фізичних осіб у системі гарантування вкладів фізичних осіб. Визначено проблеми формування ресурсної бази Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. З метою збільшення коштів Фонду гарантування вкладів фізичних осіб і сприяння своєчасному виконанню зобов'язань щодо відшкодування вкладів у разі відкликання ліцензії та ліквідації банку запропоновано змінити підхід до обчислення регулярного диференційованого збору.

Розглянуто окремі аспекти контролю за діяльністю банків з боку Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, а також визначено інструменти його контрольної діяльності. Установлено недоліки застосування санкцій Фондом гарантування вкладів фізичних осіб за порушення законодавства банками. Проведено розмежування санкцій і заходів попереджувального характеру, що не завдають негативних наслідків для суб'єкта вчинення правопорушення.

Запропоновано до адміністративно-господарських санкцій, що застосовує Фонд гарантування вкладів фізичних осіб до банків, відносити штраф і розпорядження про усунення порушень законодавства про систему гарантування вкладів фізичних осіб, а письмове застереження відносити до попереджувальних заходів впливу. Наголошено, що санкції мають негативні наслідки для правопорушника, у той час, коли заходи впливу спрямовані на попередження банків.

Сформульовано авторське визначення контролю за діяльністю банків з боку Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. Зроблено висновок, що інструментами контролю за діяльністю банків з боку Фонду гарантування вкладів фізичних осіб є: документальні та фактичні перевірки банків, запити про надання інформації, адміністративно-господарські санкції. Установлено, що контроль з боку Фонду за діяльністю банків є управлінською діяльністю, яка реалізується в межах регулятивної діяльності Фонду.

Ключові слова: Фонд гарантування вкладів фізичних осіб, система гарантування вкладів фізичних осіб, гарантування вкладів, контроль за діяльністю банків, регулярний збір.

Формул: 0; рис.: 0; табл.: 0; бібл.: 18.

Teremetskyi V. I.
Doctor of Law, Associate Professor,
Ternopil National Economic University, Ukraine;
e-mail: vladvokat333@ukr.net; ORCID ID: 0000-0002-2667-5167

Igonin R. V.
Doctor of Law, Associate Professor,
Head of the Department for the Prevention of Political Corruption,
National Agency on Corruption Prevention, Kyiv, Ukraine;
e-mail: carlobambini17@gmail.com; ORCID ID: 0000-0003-3660-4036

Pryima S. V.
Ph. D. in Law,
Yaroslav Mudryi National Law University, Kharkiv, Ukraine;
e-mail: svpriym@gmail.com; ORCID ID: 0000-0003-2011-9175

Antonova O. R.
Ph. D. of Public Administration,
Associate Professor of the Chair of Constitutional and International Law,
Tavria National Vernadsky University V. I. Vernadsky, Kyiv, Ukraine;
e-mail: elenrostan20@ukr.net; ORCID ID: 0000-0002-6575-7915

DEPOSITS GUARANTEE FUND AS THE SUBJECT OF CONTROL OVER BANKS ACTIVITIES IN UKRAINE

Abstract. The authors of the article have researched the features of regulatory activity of the Deposits Guarantee Fund within the system of guaranteeing deposits of individuals. The problems of the formation of the resource base of the Deposits Guarantee Fund have been determined. In order to increase the funds of the Deposits Guarantee Fund and to facilitate the timely fulfillment of obligations in regard to the reimbursement of deposits in case of the withdrawal of the license and liquidation of the bank, the authors have suggested to change the approach of calculating the regular differentiated fee.

Some aspects of control over the activities of banks by the Deposits Guarantee Fund have been considered; the authors have also defined the tools of its control activity. The shortcomings of the application of sanctions by the Deposits Guarantee Fund for the banks violation of the legislation have been established. The authors have conducted the distinction between sanctions and precautionary measures that do not have negative consequences for the subject of the commission of the offense.

The authors have offered to refer a fine and an order to eliminate violations of the legislation on the system of guaranteeing deposits of individuals to administrative and economic sanctions applied by the Deposits Guarantee Fund to Banks, and to include a written reservation to preventive measures of influence. It has been emphasized that sanctions have negative consequences for offenders while enforcement actions are aimed at making a note of warning for the bank.

The authors have formulated own definition of control over the activities of banks by the Deposits Guarantee Fund. It has been concluded that the instruments of control over the activities of banks by the Deposits Guarantee Fund are: documentary and factual verifications of banks, requests for information, administrative and economic sanctions. It has been established that the Fund's control over the activities of banks is the management activity that is implemented within the framework of the regulatory activity of the Fund.

Keywords: Deposit Guarantee Fund, individual's deposit guarantee system, deposit guarantee, control over banking activity, regular tax fees.

JEL Classification: G21

Formulas: 0; fig.: 0; tabl.: 0; bibl.: 18.

Теремецкий В. И.

доктор юридических наук, доцент,
Тернопольский национальный экономический университет, Украина
e-mail: vladvokat333@ukr.net; ORCID ID: 0000-0002-2667-5167

Игонин Р. В.,

доктор юридических наук, доцент,
Национальное агентство по предупреждению коррупции, Киев, Украина;
e-mail: carlobambini17@gmail.com; ORCID ID: 0000-0003-3660-4036

Прийма С. В.

кандидат юридических наук,
Национальный юридический университет имени Ярослава Мудрого,
Харьков, Украина;
e-mail: svpriym@gmail.com; ORCID ID: 0000-0003-2011-9175

Антонова О. Р.

кандидат наук с государственного управления,
доцент кафедры конституционного и международного права,
Таврический национальный университет имени В. И. Вернадского, Киев, Украина;
e-mail: elenrostan20@ukr.net; ORCID ID: 0000-0002-6575-7915

ФОНД ГАРАНТИРОВАНИЯ ВКЛАДОВ ФИЗИЧЕСКИХ ЛИЦ КАК СУБЪЕКТ КОНТРОЛЯ ЗА ДЕЯТЕЛЬНОСТЬЮ БАНКОВ В УКРАИНЕ

Аннотация. Исследованы особенности регуляторной деятельности Фонда гарантирования вкладов физических лиц в системе гарантирования вкладов физических лиц. Определены проблемы формирования ресурсной базы Фонда гарантирования вкладов физических лиц. Рассмотрены отдельные аспекты контроля за деятельностью банков со стороны Фонда гарантирования вкладов физических лиц, а также определены инструменты его контрольной деятельности. Установлены недостатки применения санкций Фондом гарантирования вкладов физических лиц за нарушение законодательства банками.

Ключевые слова: Фонд гарантирования вкладов физических лиц, система гарантирования вкладов физических лиц, гарантирование вкладов, контроль за деятельностью банков, регулярный сбор.

Формул: 0; рис.: 0; табл.: 0; библи.: 18.

Вступ. Сьогодні система гарантування вкладів фізичних осіб є ефективним механізмом захисту прав та охоронюваних законом інтересів вкладників, у разі неможливості виконання банками своїх зобов'язань, що дозволяє виконувати завдання щодо захисту їх фінансових інтересів та заощаджень від негативних наслідків настання банкрутства банків, підвищувати довіру до банківського сектору, а також підтримувати соціально-економічну стабільність у країні.

Функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб дає можливість істотно збільшити пасиви комерційних банків. У свою чергу для вкладників банків ця система є одним із факторів, що спонукає їх інвестувати гроші в банки і отримувати відповідний дохід. Крім того, повернення їх заощаджень у разі визнання банку неплатоспроможним є однією з функцій, що виконує Фонд гарантування вкладів фізичних осіб (далі — Фонд). Це сприяє збереженню можливостей банку щодо виконання ним своїх зобов'язань перед вкладниками, забезпечує економію державних коштів, підвищує довіру до банківської системи тощо [1, с. 39].

Водночас ефективно функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб не є гарантією забезпечення платоспроможності банків. Тому за даними Фонду на стадії ліквідації наразі перебувають 92 банки [2].

Найголовнішими причинами значного збільшення кількості неплатоспроможних

банків та банків, що знаходяться у стані ліквідації в Україні, є недосконалість законодавчого забезпечення та неефективність контролю за їх діяльністю.

Аналіз досліджень та постановка завдання. У науковій літературі значну увагу дослідженню регуляторної діяльності Фонду приділяли О. Б. Билінська [1], А. Г. Бухтіарова [3], В. І. Огієнко [4], В. В. Коваленко [5] та інші. Віддаючи належне результатам попередніх наукових досліджень з цієї проблематики, слід констатувати, що сьогодні потребують перегляду окремі положення законодавства щодо визначення особливостей регуляторної діяльності Фонду в системі гарантування вкладів фізичних осіб, інструментів її здійснення тощо, що обумовило вибір теми статті.

Метою статті є дослідження основних аспектів забезпечення функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб та регуляторної діяльності Фонду, зокрема особливостей здійснення ним функції контролю за діяльністю банків і визначення можливості вдосконалення правового врегулювання у цій сфері.

Результати дослідження. Одним із головних завдань Фонду є забезпечення функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб і виведення неплатоспроможних банків з ринку. Для виконання цього завдання перш за все, Фонд акумулює кошти, отримані з визначених Законом України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» (далі — Закон) джерел, здійснює контроль за повнотою і своєчасністю перерахування зборів кожним учасником Фонду(ст. 4 Закону) [6].

Основним джерелом формування коштів Фонду в період стабільності банківського сектору та невеликої кількості банкрутств банків є регулярний збір. Він складає більше 80% від усіх надходжень. Регулярний збір до Фонду здійснюється банком-учасником Фонду у розмірі 0,5% базової річної ставки бази нарахування у національній валюті та 0,8% бази нарахування в іноземній валюті. Базою нарахування регулярного збору є середньоарифметична за розрахунковий період сума щоденних балансових залишків на рахунках з обліку вкладів і відсотків за ними. Фонд має право встановлювати своїм нормативно-правовим актом порядок розрахунку розміру регулярних зборів до Фонду у формі диференційованих зборів. Розрахунок розміру диференційованого збору проводиться шляхом зважування базової річної ставки збору за ступенем ризику. Розмір диференційованого збору має бути не менше розміру базової річної ставки [7, с. 676].

А. С. Скірка та Б. П. Адамик зауважують, що регулярного збору недостатньо навіть для відшкодування вкладів кредиторам банку, оскільки в середньому за останні роки він становить 3,5 млрд. грн., а виплати гарантованої суми вкладникам неплатоспроможних банків — у вісім разів більше. Через це зростає моральний ризик із боку власників банків [8, с.463–464].

Вирішенням цієї ситуації може бути збільшення коштів Фонду за рахунок розширення можливостей використання диференційованого підходу до нарахування регулярних зборів банками-учасниками. Тому пропонуємо змінити підхід до обчислення регулярного диференційованого збору шляхом розподілу бази його нарахування на дві групи: основну та додаткову. Регулярні збори за основною базою нарахування мають здійснюватися згідно з ч. 1 ст. 22 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб»; за додатковою — шляхом збільшення базової річної ставки пропорційно до збільшення суми граничного розміру відшкодування закладами за ініціативою окремих банків. Зазначені рекомендації щодо нарахування регулярного диференційованого збору пропонується внести до Порядку розрахунку розмірів регулярних зборів до Фонду у формі диференційованих зборів, прийнятого згідно з Рішенням виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб від 2 липня 2012 р. № 1, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 27.07.2012 № 1273/21585 [9].

Наведені зміни дозволять збільшити кошти Фонду, а отже сприятимуть своєчасному виконанню зобов'язань щодо відшкодування вкладів у разі відкликання ліцензії та ліквідації банку.

Крім того потребують правового регулювання питання щодо розширення напрямів

розміщення коштів Фонду, структура яких має забезпечувати достатній рівень ліквідності. Зокрема необхідно дозволити Фонду інвестувати кошти окрім державних цінних паперів в іпотечні цінні папери, що створить можливості для диверсифікації ризиків, пов'язаних з відсутністю достатнього обсягу коштів для виплати відшкодування вкладникам у встановлений строк [10, с. 328].

Відповідно до п. 2 ч. 1 ст. 30 Закону Фонд здійснює регулювання діяльності банків шляхом здійснення контролю за виконанням зобов'язань банків у зв'язку з їх участю в системі гарантування вкладів фізичних осіб [6]. Тобто законодавець встановив, що контроль здійснюється Фондом в межах банківського регулювання, є його частиною.

Реалізація Фондом функції контролю за діяльністю банків здійснюється з урахуванням того, що ключовою метою контрольної діяльності Фонду є забезпечення дотримання банками-учасниками системи гарантування вкладів фізичних осіб вимог, затверджених нормативно-правовими актами Фонду щодо своєчасного поданням звітів за формою, встановленою чинним законодавством та перевірка виконання зобов'язань банків у зв'язку з їх участю в системі гарантування вкладів фізичних осіб згідно з п. 2 ч. 1 ст. 30 Закону) [6].

Враховуючи зазначене, вбачається, що контроль за діяльністю банків з боку Фонду слід розуміти як комплекс впорядкованих дій Фонду, спрямованих на спостереження за діяльністю банків-учасників системи гарантування вкладів фізичних осіб, перевірку дотримання ними законодавства України з метою забезпечення виконання зобов'язань банків у зв'язку з їх участю в системі гарантування вкладів фізичних осіб, виявлення порушень, притягнення винних осіб до відповідальності, надання рекомендацій щодо їх усунення.

Таким чином, контроль з боку Фонду за діяльністю банків є управлінською діяльністю, що реалізується в межах регулюючої діяльності Фонду.

Варто зазначити, що контрольна діяльність Фонду неможлива без застосування інструментів відповідного контролю.

С. В. Башлай зазначає, що забезпечення державним органом безперебійного функціонування банківської системи країни передбачає використання економічних, регулятивно-наглядових і стабілізаційних заходів. Однак вчений зауважує, що основні інструменти реалізації наглядових функцій уповноваженими органами різних держав практично однакові і передбачають такі дії: встановлення та нагляд за дотриманням регулятивних вимог; постійний дистанційний моніторинг, вивчення звітності та аналіз фінансового стану банку; періодичне проведення тематичних або комплексних перевірок діяльності банку на місці (інспектування чи вивчення висновків зовнішніх аудиторів); застосування заходів впливу до банку (попередження, штрафи, обмеження та відкликання ліцензії, введення зовнішнього управління банком та ін.) [11, с. 56-57].

Згідно зі ст. 31 Закону банк зобов'язаний подавати до Фонду балансові звіти, звіт аудитора, інші визначені Фондом форми звітності, документи та інформацію, необхідні для виконання Фондом функцій, передбачених цим Законом, у строки, формі та відповідно до вимог, встановлених нормативно-правовими актами Фонду. Отже, одним із інструментів контролю є перевірка звітів Фондом [6].

Крім того, згідно зі ст. 32 Закону Фондом здійснюються планові та позапланові перевірки банків-учасників системи гарантування вкладів фізичних осіб. Фонд має право здійснювати перевірку банку щодо контролю за виконанням ним зобов'язань у зв'язку з участю в системі гарантування вкладів фізичних осіб щодо: достовірності наданої Фонду звітності; повноти і своєчасності розрахунків з Фондом за зборами до Фонду та нарахованою пенею; повноти і достовірності ведення бази даних про вкладників; дотримання вимог щодо інформування вкладників про участь банку у Фонді; дотримання інших вимог Закону та нормативно-правових актів Фонду [6].

В окремих випадках Фонд має право проводити позапланові перевірки або згідно зі ст. 32 Закону приєднуватись до інспекційних перевірок Національного банку України, за

власним клопотанням, шляхом залучення працівників Фонду до проведення інспекційних перевірок банків та їх включення до складу інспекційної групи. Для працівника Фонду у складі інспекційної групи Національного банку України виконавчою дирекцією Фонду затверджується окремий план перевірки [6].

У разі віднесення банку до категорії проблемних Фонд має право здійснювати позапланову перевірку такого банку з інших питань діяльності, ніж передбачені Законом, перелік яких затверджується виконавчою дирекцією Фонду з метою збору інформації для підготовки проекту плану врегулювання проблемного банку у разі його віднесення до категорії неплатоспроможних, у тому числі з метою визначення вартості активів проблемного банку (ч. 7 ст. 32 Закону) [6].

Отже, шляхом тлумачення наведених норм Закону можна зробити висновок, що Фонд має право здійснювати як документальні, так і фактичні перевірки банків щодо виконання ними зобов'язань у зв'язку з участю в системі гарантування вкладів фізичних осіб.

Крім того, Фонд має право вимагати від банку подання інформації з окремих питань діяльності. Банк зобов'язаний подати таку інформацію до Фонду у строки та формі, визначених відповідною вимогою Фонду. Банки надають інформацію, що містить банківську таємницю, у порядку, закріпленому в ст. 62 Закону України «Про банки і банківську діяльність» [12].

Тобто ще одним інструментом контролю банків з боку Фонду є запити про надання інформації.

Згідно з ч. 1 ст. 33 Закону в разі порушення банками законодавства про систему гарантування вкладів фізичних осіб Фонд, адекватно вчиненому порушенню, застосовує до банків адміністративно-господарські санкції у вигляді письмового застереження або штрафу чи розпорядження про усунення порушень законодавства про систему гарантування вкладів фізичних осіб [6].

Зауважимо, що відповідно до ст. 238 Господарського кодексу України адміністративно-господарські санкції визначаються як заходи організаційно-правового або майнового характеру, що можуть бути застосовані до суб'єктів господарювання уповноваженими органами державної влади або органами місцевого самоврядування за порушення встановлених законодавчими актами правил здійснення господарської діяльності, спрямовані на припинення правопорушення суб'єкта господарювання та ліквідацію його наслідків [13].

О. П. Подцерковний вважає ці санкції однією з форм господарсько-правової відповідальності [14, с. 341]. Однак О. П. Рябченко наголошує, що їх слід розглядати як вид адміністративної відповідальності [15, с. 39].

Н. Ю. Кантор вказує, що ці санкції мають не лише репресивний, а й правозахисний характер, і спрямовані на забезпечення умов для розвитку й реалізації економічних інтересів України. Звідси випливає, що й мета адміністративно-господарських санкцій неоднорідна: своїм цільовим призначенням вони можуть мати припинення подальших правопорушень у процесі здійснення господарської діяльності, відновлення порушених прав, забезпечення належної реалізації норм законодавства або покарання за скоєне правопорушення [16, с. 89].

Вбачається, що про належність адміністративно-господарських санкцій, що застосовує Фонд до одного з видів адміністративної відповідальності свідчить те, що вони: застосовуються не за порушення договірних зобов'язань; повноваженнями щодо їх застосування наділений Фонд; застосовуються з метою припинення вчиненого порушення та ліквідації його наслідків; застосовуються в адміністративному порядку; передбачають не лише застосування визначених заходів майнового характеру, а й можуть передбачати припинення подальших правопорушень у процесі здійснення банківської діяльності, відновлення порушених прав, забезпечення належної реалізації норм законодавства.

Важливим у трактуванні сутності адміністративно-господарських санкцій є підхід, який використовується більшістю науковців, — визначення їх як покарання. Так, А. Й. Іванський під терміном «санкції» розуміє міри (заходи) примусового впливу за порушення

встановленого порядку діяльності, які мають попереджувальну, компенсаційну чи репресивну функції [17]. Також санкції визначаються як заходи, що застосовуються до правопорушника та спричиняють для нього несприятливі наслідки.

Виходячи із сутності поняття «санкції», зрозуміло, що вони мають негативні наслідки для правопорушника, в той час, коли заходи впливу, спрямовані на попередження банку (наприклад, попередження про підвищення рівня безпеки його діяльності та захисту прав і законних інтересів вкладників і кредиторів).

Тому пропонується розмежовувати санкції та заходи попереджувального характеру. Останні у свою чергу слід віднести до заходів впливу, що не несуть негативних наслідків для суб'єкта вчинення правопорушення.

Крім того, слід звернути увагу на те, що згідно з п. 8.4 «Положення про порядок накладання адміністративно господарських санкцій Фондом гарантування вкладів фізичних осіб», затвердженого Рішенням Виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб від 23.07.2012 № 11 [18] Фонд у письмовому застереженні указує банку на допущені порушення законодавства про гарантування вкладів фізичних осіб, у тому числі нормативно-правових актів Фонду, або недоліки в роботі та за потреби конкретні заходи, яких йому потрібно вжити з метою їх усунення та/або недопущення надалі. Разом з цим, рішення по справі у вигляді письмового застереження має містити вимоги щодо усунення порушення законодавства про систему гарантування вкладів фізичних осіб та/або вжиття заходів щодо недопущення таких порушень надалі.

Зважаючи на вказане виникає питання про розмежування таких адміністративно-господарських санкцій як письмове застереження та розпорядження про усунення банком порушень вимог законодавства про гарантування вкладів фізичних осіб. Оскільки як одне, так і інше може містити вимоги щодо усунення порушення законодавства про систему гарантування вкладів фізичних осіб, то їх слід розмежовувати.

У зв'язку з цим вбачається що у письмовому застереженні необхідно вказувати не на порушення законодавства, а на недоліки в роботі та за потреби конкретні заходи, яких йому потрібно вжити з метою їх усунення та/або недопущення надалі.

Отже, пропонуємо до адміністративно-господарських санкцій, що застосовує Фонд до банків, відносити штраф та розпорядження про усунення порушень законодавства про систему гарантування вкладів фізичних осіб, а письмове застереження (враховуючи його превентивний характер) відносити до попереджувальних заходів впливу.

Висновок. Контроль за діяльністю банків з боку Фонду слід розуміти як комплекс впорядкованих дій Фонду, спрямованих на спостереження за діяльністю банків-учасників системи гарантування вкладів фізичних осіб, перевірку дотримання ними законодавства України з метою забезпечення виконання зобов'язань банків у зв'язку з їх участю в системі гарантування вкладів фізичних осіб, виявлення порушень, притягнення винних осіб до відповідальності, надання рекомендацій щодо їх усунення. Враховуючи зазначене, інструментами контролю за діяльністю банків з боку Фонду є: документальні та фактичні перевірки банків, запити про надання інформації, адміністративно-господарські санкції.

Перспективним напрямом подальших досліджень є розробка підстав, за яких призначається адміністративно-господарські санкції у вигляді письмового застереження або розпорядження про усунення порушень законодавства про систему гарантування вкладів фізичних осіб.

Література

1. Билінська О. Б. Функції системи гарантування вкладів / О. Б. Билінська // Науковий вісник Ужгородського національного університету. — 2017. — Ч. 1. — Вип. 12. — С. 38—42.
2. Банки, що ліквідуються [Електронний ресурс] / Фонд гарантування вкладів фізичних осіб. — Режим доступу : <http://www.fg.gov.ua/not-paying/liquidation> (дата звернення 21.08.2018).
3. Бухтіарова А. Г. Розвиток національної системи страхування вкладів : дис. ... канд. екон. наук : 08.00.08 / А. Г. Бухтіарова. — Суми, 2015. — 284 с.
4. Огієнко В. І. Система гарантування депозитів фізичних осіб в Україні : автореф. дис. ... канд. екон. наук : спец. 08.04.01 / В. І. Огієнко. — Львів, 2005. — С. 18.

5. Коваленко В. В. Розвиток систем гарантування вкладів до і після кризи / В. В. Коваленко // Вісник соціально-економічних досліджень. — 2013. — № 1. — С. 363—370.
6. Про систему гарантування вкладів фізичних осіб : Закон України від 23.02.2012 № 4452-VI [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/4452-17> (дата звернення 21.08.2018).
7. Безвух С. В. Функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб в Україні / С. В. Безвух // Глобальні та національні проблеми економіки. — 2015. — Вип. 3. — С. 675—680.
8. Скірка А. С. Проблематика фінансової діяльності Фонду гарантування вкладів фізичних осіб / А. С. Скірка, Б. П. Адамик // Глобальні та національні проблеми економіки. — 2017. — Вип. 19. — С. 462—468.
9. Про затвердження Положення про порядок розрахунку, нарахування і сплати зборів до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб : Рішення Виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб від 02.07.2012 № 1 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1273-12>.
10. Ходак Є. С. Особливості формування коштів Фонду гарантування вкладів фізичних осіб / Є. С. Ходак // Часопис Академії адвокатури України. — 2015. — № 4. — Т. 8. — С. 126—130.
11. Башлай С. В. Інструменти банківського нагляду на консолідованій основі [Електронний ресурс] / С. В. Башлай // Фінансовий простір. — 2011. — № 3 (3). — С. 54—59. — Режим доступу : <https://fp.cibs.ubs.edu.ua/FILES/1103/11bsvbst.pdf> (дата звернення 21.08.2018).
12. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07.12.2000 № 2121-III. [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України. — 2001. — № 5—6. — Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2121-14> (дата звернення: 27.12.2015).
13. Господарський кодекс України : Закон України від 16.01.2003 № 436-IV [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України. — 2003. — № 18, 19—20, 21—22. — Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15> (дата звернення: 27.12.2015).
14. Подцерковний О. П. Господарське право : підручник / О. П. Подцерковний. — Харків : Одиссей, 2010. — 640 с.
15. Рябенко О. П. Сутність адміністративно-господарських санкцій / О. П. Рябенко // Вісник Верховного Суду України. — 2009. — № 2. — С. 37—40.
16. Кантор Н. Ю. Адміністративно-господарські санкції як гарантії реалізації та захисту економічних інтересів держави / Н. Ю. Кантор // Науковий вісник Ужгородського Національного університету. — Ужгород : Видавничий дім «Гельветика», 2015. — Т. 2. — № 34. — С. 87—90. — (Серія : право).
17. Іванський А. Й. Фінансово-правова відповідальність: теоретичний аналіз : монографія / А. Й. Іванський. — Одеса : Юридична література, 2008. — 501 с.
18. Про затвердження Положення про Міністерство фінансів України : постанова Кабінету Міністрів України від 20.08.2014 № 375 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/375-2014-%D0%BF> (дата звернення: 05.09.2017).

Стаття рекомендована до друку 03.12. 2018

© Теремецький В. І., Ігонін Р. В.,
Прийма С. В., Антонова О. Р.

References

1. Bylinska, O. V. (2017). Funktsii systemy harantuvannia vkladiv [Functions of the deposit guarantee system]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu — Scientific Bulletin of Uzhgorod National University*, 1, 12, 38—42 [in Ukrainian].
2. Fond harantuvannia vkladiv fizychnykh osib [Private Deposit Guarantee Fund] (n. d.). *Banky, shcho likviduiutsia [Eliminated banks]*. Retrieved from <http://www.fg.gov.ua/not-paying/liquidation> [in Ukrainian].
3. Bukhtiarova, A. H. (2015). Rozvytok natsionalnoi systemy strakhuvannia vkladiv [Development of the national deposit insurance system]. *Candidate's thesis*. Sumy [in Ukrainian].
4. Ohienko, V. I. (2005). Systema harantuvannia depozytiv fizychnykh osib v Ukraini [The system of guaranteeing deposits of individuals in Ukraine]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Lviv [in Ukrainian].
5. Kovalenko, V. V. (2013). Rozvytok system harantuvannia vkladiv do i pislia kryzy [Development of deposit guarantee systems before and after the crisis]. *Visnyk sotsialno-ekonomichnykh doslidzhen — Bulletin of social and economic research*, 1, 363—370 [in Ukrainian].
6. *Pro systemu harantuvannia vkladiv fizychnykh osib: Zakon Ukrainy vid 23.02.2012 № 4452-VI [About the system of guaranteeing deposits of individuals: Law of Ukraine dated February 23, 2012 № 4452-VI]*. Retrieved from <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/4452-17> [in Ukrainian].
7. Bezvukh, S. V. (2015). Funktsionuvannia systemy harantuvannia vkladiv fizychnykh osib v Ukraini [Functioning of the guaranteeing system for individuals' deposits in Ukraine]. *Hlobalni ta natsionalni problemy ekonomiky — Global and national problems of the economy*, 3, 675—680 [in Ukrainian].
8. Skirka, A. S., & Adamyk, B. P. (2017). Problematyka finansovoi diialnosti Fondu harantuvannia vkladiv fizychnykh osib [The problem of financial activity of the Guarantee Fund for individuals' deposit]. *Hlobalni ta natsionalni problemy ekonomiky — Global and national problems of the economy*, 19, 462—468 [in Ukrainian].
9. *Pro zatverdzhennia Polozhennia pro poriadok rozrakhunku, narakhuvannia i splaty zboriv do Fondu harantuvannia vkladiv fizychnykh osib: Rishennia Vykonavchoi dyrektzii Fondu harantuvannia vkladiv fizychnykh osib vid 02.07.2012 № 1 [On approval of the Regulations on the procedure for calculating, charging and paying fees to the Fund for the Guaranteeing of Individual Deposits: Decision of the Executive Directorate of the Deposit Guarantee Fund of Individuals of 02.07.2012 № 1]*. Retrieved from <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1273-12> [in Ukrainian].
10. Khodak, Ye. S. (2015). Osoblyvosti formuvannia koshtiv Fondu harantuvannia vkladiv fizychnykh osib [Peculiarities of funds development for the Guarantee Fund for individuals deposits]. *Chasopys Akademii advokatury Ukrainy — Journal of the Academy of Advocacy of Ukraine*, 4, 8, 126—130 [in Ukrainian].
11. Bashlai, S. V. (2011). Instrumenty bankivskoho nahliadu na konsolidovaniu osnovi [Tools of banking supervision on a consolidated basis]. *Finansovyi prostir — Financial Space*, 3 (3), 54—59. Retrieved from <https://fp.cibs.ubs.edu.ua/FILES/1103/11bsvbst.pdf> [in Ukrainian].

12. Verkhovna Rada Ukrainy. (2001). Pro banky i bankivsku diialnist: Zakon Ukrainy vid 07.12.2000 № 2121-III [On banks and banking: Law of Ukraine dated December 12, 2000 № 2121-III]. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy — Information from the Verkhovna Rada of Ukraine*, 5—6. Retrieved from <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2121-14> (data zvernennia: 27.12.2015) [in Ukrainian].

13. Verkhovna Rada Ukrainy. (2003). Hospodarskyi kodeks Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 16.01.2003 № 436-IV [Commercial Code of Ukraine: Law of Ukraine of 16.01.2003 № 436-IV]. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy — Information from the Verkhovna Rada of Ukraine*, 18, 19—20, 21—22. Retrieved from <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15> [in Ukrainian].

14. Podtserkovnyi, O. P. (2010). *Hospodarske pravo [Commercial law]*. Kharkiv: Odissei [in Ukrainian].

15. Riabchenko, O. P. (2009). Sutnist administratyvno-hospodarskykh sanktsii [The essence of administrative and economic sanctions]. *Visnyk Verkhovnoho Sudu Ukrainy — Bulletin of the Supreme Court of Ukraine*, 2, 37—40 [in Ukrainian].

16. Kantor, N. Yu. (2015). Administratyvno-hospodarski sanktsii yak harantii realizatsii ta zakhystu ekonomichnykh interesiv derzhavy [Administrative and economic sanctions as guarantees of realization and protection of economic interests of the state]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho Natsionalnoho universytetu — Scientific Bulletin of Uzhgorod National University*, 2, 34, 87—90. Uzhhorod: Vydavnychiy dim «Helvetyka» [in Ukrainian].

17. Ivanskyi, A. Y. (2008). *Finansovo-pravova vidpovidalnist: teoretychnyi analiz [Financial and legal responsibility: theoretical analysis]*. Odesa: Yurydychna literatura [in Ukrainian].

18. Ministerstvo finansiv Ukrainy. (n. d.). *Pro zatverdzhennia Polozhennia pro Ministerstvo finansiv Ukrainy: postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 20.08.2014 № 375 [On Approval of the Regulation on the Ministry of Finance of Ukraine: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated August 20, 2014 № 375]*. Retrieved from <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/375-2014-%D0%BF> [in Ukrainian].

The article is recommended for printing 03.12.2018

© Teremetskyi V. I., Igonin R. V.,
Pryima S. V., Antonova O. R.